

Rigsdagstidende.

1850.

Forhandlingerne paa Landstinget. № 30

Tolvte Møde.

Mandagen den 18de Februar.

(Fortf.)

Indenrigsministeren: Jeg skal først tillade mig, med Hensyn til det under Nr. 3 til Afstemning stillede Endringsforslag, at bemærke, at jeg troer, at man bør fastholde i denne Sag, at der ere tvende Operationer, som maae finde Sted i Tilfælde som de omtalte, den ene, Fastsættelsen af en aarlig Godtgjærelse for Jorden selv, uafhængig af Matriculnummeret, den anden, Ophævelsen af den Skattepligt, som hidtil har hvilet paa Jorden, eller Erstatningen for denne Skattepligt, hvis den fremdeles skal vedblive at hvile paa Jorden. Det er imidlertid klart, at den første Act, Godtgjærelsen for Jorden selv, er Hovedsagen, efter som Jordens egen Værdi maa være større end den Skattepligt, der hviler paa den. Det er nu allerede nærmere fastsat i Placaten af 6te August 1800, at, naar Jord afgives til Landeveie, skal den strax taxeres efter dens Værdi til en Capital, der udbetales Grundeieren som en Kjøbesum — hvorpaa følger den anden Deel — og tillige forholdsmæssigt ansættes til Hartkorn, som afskrives i Matriculen. Nærværende Lov angaaer kun den ene Deel, den angaaer kun Afskrivningen af Hartkorn i Matriculen, idet den gaaer ud paa, at denne ikke som hidtil ubetinget skal finde Sted, men indskrænkes til visse Tilfælde, hvori Jordstykkerne ere saa store, at Gjenstanden er af nogen Vigtighed. Det vilde derfor umægteligt være inconsequent, hvis man med Hensyn til Skattebyrden vilde følge en anden Fremgangsmaade end den, der finder Sted med Hensyn til Hovedsagen, Jordens Erstatning. Under nærværende Sag er der slet ikke etableret noget andet Princip, end det tidligere med Hensyn til Erstatningen for selve Jorden, hvilken skal ansættes til en Capital, som strax skal udbetales, og, naar saaledes Eieren skal afgive selve Jorden uden en aarlig

stadig Godtgjærelse derfor, saa vilde det være syndeligt at give en saadan aarlig Godtgjærelse, som foreslaaet, blot for Skattepligten. Det Samme gælder med Hensyn til Forholdet imellem Eieren og Panthaveren; Jorden tages bort, uden at dette Forhold tages i Betragtning, det er, det overlades Vedkommende selv at ordne denne Sag mellem sig. Ligeledes med Hensyn til Forholdet mellem Eieren og Brugereren. Det hedder derfor i Veianordningen af 13de Decbr. 1793 § 14: „Enhver tilgrændsende Jordeier og Jordbruger er pligtig at afstaae til en ny Veis Anlæg den fornødne Grund, dog imod billig Godtgjærelse;“ det er altsaa antydnet, som ogsaa ligger i Sagens Natur, at Afstaaelsen nærmest træffer Brugereren, skjøndt den naturligvis hvad Proprieteten angaaer ogsaa rammer Eieren; hvad Godtgjærelse Brugereren kan fordrø af Eieren i dette Tilfælde, har Lovgiveren ikke specielt omtalt, og det vilde ogsaa være syndeligt i en Lov, der handler om den accessoriske Erstatning for den extraordinaire Skattebyrde, at indblande dette Forhold. Jeg troer heller ikke, at der i Realiteten er Trang til bestemt at fastsætte noget Udtrykkeligt derom i Loven, da det hidtil ikke har vist sig praktisk fornødent; men i ethvert Fald forekommer det mig at ligge udenfor nærværende Sag.

Jeg skal derefter for at følge Ordenen tillade mig at gaae over til det under Nr. 5 paa Afstemningslisten stillede Forslag med Hensyn til Godtgjærelsen til Landinspecteuren. Det er vel nærmest en Skjønssag, hvilken Godtgjærelse han bør have. Af den ærede Taler, som sidst talte, blev det bemærket, at man ved ubetinget at fastsætte Godtgjærelsen til 3 Rbd. for en Forretning, som kunde være rigeligt en heel Dag, og som vel i Almindelighed vil blive foretaget paa den Tid, da Dagene ere længst, og som kan være meget anstrengende, medens der i senere beslagtede Anordninger er aabnet Afgang til en Forhøielse, naar Forretningen